

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.14.1.2023

Nadinspektor
Dariusz Matusiak
Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie
Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie
ul. Jarosława Dąbrowskiego 30
35-036 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/029 Funkcjonowanie posterunków Policji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie (KWP), ul. Jarosława Dąbrowskiego 30 35-036 Rzeszów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	nadinspektor Dariusz Matusiak, Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie (Komendant), od dnia 30 kwietnia 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: <ul style="list-style-type: none">- inspektor Piotr Michna , od dnia 25 grudnia 2015 r. do dnia 11 stycznia 2016 r.,- nadinspektor Krzysztof Pobuta, od dnia 12 stycznia 2016 r. do dnia 22 października 2017 r.,- inspektor Zbigniew Sowa, od dnia 23 października do dnia 7 grudnia 2017 r.,- nadinspektor Henryk Moskwa, od dnia 8 grudnia 2017 r. do dnia 30 marca 2021 r.,- inspektor Stanisław Sekuła, od dnia 31 marca do dnia 29 kwietnia 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja posterunków Policji na obszarze KWP.2. Nadzór nad funkcjonowaniem KPP i efektami działań służby prewencyjnej i kryminalnej.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 czerwca 2023 r. oraz dowody wytworzone przed i po tym czasie związane z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Wojciech Ostrowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/132/2023 z 7 czerwca 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 2-3)</p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Komendant realizował zadania z zakresu tworzenia/reaktywacji posterunków Policji (posterunków) na obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie (KWP).

Komendant każdorazowo prowadził kompleksową analizę zasadności wpływających wniosków o utworzenie/reaktywację posterunków, realizując otrzymane w tym zakresie wytyczne Komendy Głównej Policji (KGP). Jednocześnie, w ocenie NIK, nierzetelnie sporządzona przez Komendanta Miejskiego Policji w Krośnie analiza stanu bezpieczeństwa do stanowiska w sprawie reaktywacji posterunku w Chorkówce mogła wpłynąć na ostateczne wnioski i charakter rekomendacji w kwestii przywrócenia posterunku.

Komendant zapewnił środki finansowe na remonty i wyposażenie obiektów stosownie do obowiązujących standardów oraz uzyskał dodatkowe etaty na potrzeby tworzonych posterunków. W szczególności rzetelnie wycenił niezbędne koszty inwestycyjne i w sposób gospodarny realizował wydatki. Aktywnie działał w celu pozyskania finansowania zewnętrznego i partycypowania lokalnych samorządów w kosztach uruchomienia posterunków.

Komendant sprawował nadzór nad realizacją zadań przez podległe jednostki organizacyjne, dokonywał okresowych analiz wybranych parametrów służby Komend Miejskich/Powiatowych. Monitorował osiągnięte efekty oraz występował z wnioskami w razie stwierdzonych uchybień.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia natomiast stwierdzone braki wyposażenia w posterunkach w Chorkówce i Baligrodzie oraz niekompletne wyposażenie pokoju przyjęć interesantów w Baligrodzie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności.

OBSZAR

1. Organizacja posterunków Policji na obszarze Komendy Wojewódzkiej Policji.

1.1. Uwarunkowania prawne i kadrowe tworzenia posterunków Policji w podległych Komendach Powiatowych Policji.

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W okresie objętym kontrolą na obszarze działania KWP utworzono ²³ i reaktywowano 14⁴ wcześniej zlikwidowanych posterunków. W jednym przypadku⁵ reaktywacja posterunku nastąpiła na wniosek komendanta powiatowego Policji w Lesku, w pozostałych przypadkach z inicjatywy jednostek samorządu terytorialnego i lokalnych społeczności.

(akta kontroli str. 22-24)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Posterunki w: Wadowicach Górnych (2019 r.) i Orlach (2022 r.)

⁴ W 2016 r. - posterunki w: Korczyni i Wiśniowej,

w 2017 r. - posterunki w: Kamieniu, Jasienicy Rosielnej, Ulanowie, Niebylcu,

w 2018 r. - posterunki w: Chorkówce, Błażowej, Polańczyku, Tryńczy,

w 2019 r. - posterunki w: Baligrodzie, Krzeszowie,

w 2021 r. - posterunki w: Świlczy, Grębowie.

⁵ Posterunek w Baligrodzie.

1.1.2. Komendant nie opracował kompleksowej analizy systemu organizacji Policji na obszarze KWP zawierającej planowane zmiany w zakresie likwidacji, przekształcenia bądź utworzenia posterunków. Zmiany organizacyjne w strukturze Komend Powiatowych/Miejskich Policji wynikały ze składanych wniosków o reaktywację/utworzenie posterunków i stanowiły każdorazowo efekt odrębnych analiz stanu bezpieczeństwa, możliwości logistycznych i zasadności ich wprowadzenia (zagadnienie szczegółowo przedstawione w pkt 1.1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 3-13)

1.1.3. W KWP przyjęto następujący tryb rozpatrywania wniosków komendantów powiatowych Policji o reaktywację/utworzenie posterunków:

- Komendant zwracał się do wnioskującego o dokonanie analizy zasadności wniosku zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Z-cy Komendanta Głównego Policji z dnia 31 maja 2016 r.⁶,
- odpowiednie komórki KWP przeprowadzały w zakresie swoich kompetencji analizy potrzeb i kosztów – robót budowlano-montażowych (Wydział Inwestycji i Remontów), wyposażenia teleinformatycznego (Wydział Łączności i Informatyki), wyposażenia biurowego (Wydział Zaopatrzenia), obsady etatowej (Wydział Kadr i Szkolenia). Wyniki analiz przekazywano i uzgadniano na bieżąco z Biurami KGP (Prewencji, Logistyki, Kadr, Obsługi Prawnej),
- rozpatrywanie wniosku koordynował Wydział Prewencji, który opracowywał również wnioski do KGP o utworzenie/reaktywację posterunków,
- informacje o planowanym uruchomieniu posterunków przekazywane były do KGP (zgodnie z otrzymywanymi z KGP poleceniami).

Nie wystąpiły odstępstwa od przyjętego trybu rozpatrywania wniosków.

Podstawowymi kryteriami oceny wniosku były wyniki przeprowadzonej analizy stanu bezpieczeństwa, możliwość zabezpieczenia niezbędnych nakładów finansowych i etatów, stopień partycypacji lokalnych samorządów w kosztach przekształceń.

W kontroli posterunku w Chorkówce ustalono, iż sporządzona przez Komendanta Miejskiego Policji w Krośnie przekazana do KWP informacja nie zawierała wymaganych w poleceniu KGP i Komendanta danych, a w przeprowadzonej dla terenu posterunku analizie bezpieczeństwa nie uwzględniono wszystkich parametrów pracy Policji. Nie sporządzono w formie tabelarycznej porównania danych statystycznych, nie uwzględniono w analizie bezpieczeństwa danych w zakresie liczby stwierdzonych przestępstw dotyczących kierowania pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, liczby ujawnionych wykroczeń ogółem oraz wykroczeń dotyczących zakłócania porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, nie podano również liczby policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej wszystkich komórek organizacyjnych (poza OPP), liczby służb ponadnormatywnych oraz informacji o podejmowanych działaniach naprawczych w przypadku stwierdzenia niekorzystnych zjawisk.

Komendant wyjaśnił, że nie posiada w swoich zasobach wystąpienia do KGP w sprawie reaktywacji posterunku w Chorkówce zawierającego analizę stanu bezpieczeństwa, a także dokumentacji potwierdzającej ewentualne uzupełnienie tej analizy. Dodał natomiast, że w ramach nadzoru dokumentacja przesyłana do KGP była poddawana sprawdzeniu, a w przypadku stwierdzenia braków – uzupełniana.

⁶ EP-686/2016.

W stosunku do 11 wniosków⁷ (9 o reaktywację i 2 o utworzenie posterunków; w 4 przypadkach z inicjatywy osób prywatnych, a w pozostałych – właściwego wójta gminy) wydano ocenę negatywną z uwagi na brak obniżenia stanu bezpieczeństwa na terenie gminy, zbyt wysokie koszty realizacji, brak deklaracji samorządu o wkładzie własnym (udostępnienie pomieszczeń, wykonanie remontów, zakup wyposażenia), brak zasadności tworzenia posterunku ze względów logistycznych (usytuowanie w pobliżu innych jednostek Policji). W uzasadnieniach ocen negatywnych wskazywano na więcej niż jedną przyczynę odmowy.

Komendant przysyłał do Komendanta Głównego Policji stanowiska w sprawie zasadności bądź braku zasadności utworzenia/reaktywacji posterunków wraz z analizą stanu bezpieczeństwa (łącznie 27 wniosków). Według wyjaśnień Komendanta w roku 2017 przesłano 2 takie stanowiska, w roku 2018 - 6, w roku 2019 - 1, w roku 2021 – 1 i w roku 2022 - 1. W odniesieniu do pozostałych 16 przypadków, jak wyjaśnił Komendant, jednostka nie posiada w swych zasobach dokumentów pozwalających na ustalenie kiedy stanowiska takie sporządzono i przesłano do KGP. Komendant Główny Policji każdorazowo informował Komendanta o swej decyzji w sprawie akceptacji utworzenia/reaktywacji posterunku.

(akta kontroli str. 3-13, 32-174, 408-410)

W kontroli ustalono, iż w piśmie z 30 listopada 2017 r. kierowanego do KGP⁸ Komendant przedstawił negatywne stanowisko w sprawie utworzenia posterunku w Wadowicach Górnych podając następujące argumenty:

- kierownictwo Komendy Powiatowej Policji w Mielcu wnioskuje o pozostawienie aktualnej struktury organizacyjnej,
- sporządzone analizy nie wskazują na pogorszenie stanu bezpieczeństwa w gminie,
- społeczeństwo nie ma utrudnionego kontaktu z dzielnicowymi obsługującymi teren gminy (dzielnicowi pełnią służbę w systemie trzymianowym, korzystają z pomieszczeń Zespołu Prewencji w Wadowicach Górnych),
- brak środków na utworzenie posterunku a samorząd nie zaplanował w swoim budżecie środków na partycypowanie w kosztach.

W odpowiedzi na powyższe Komendant Główny Policji w odniesieniu do podnoszonego argumentu o braku środków wskazał, że proces reaktywacji objęty zostanie *Programem modernizacji Policji 2017-2020*. Jednocześnie zalecił przeprowadzenie konsultacji społecznych, które *przyczynią się nie tylko do zobrazowania wszelkich okoliczności, które wiążą się z utworzeniem tego rodzaju komórki organizacyjnej Policji, ale w szczególności do wypracowania wspólnego stanowiska wychodzącego naprzeciw oczekiwaniom w tym zakresie lokalnej społeczności, co niewątpliwie będzie miało wpływ na budowanie bezpieczeństwa i porządku publicznego*⁹.

Podczas przeprowadzonych konsultacji¹⁰ przedstawiciele lokalnej społeczności przedstawili 2 główne argumenty przemawiające za utworzeniem posterunku: prestiż gminy (sąsiednia gmina Radomyśl Wielki posiada posterunek) oraz szybszy i łatwiejszy kontakt z dzielnicowym.

W okresie od maja 2017 r. do czerwca 2018 r. w KWP analizowano koszty pierwszego wyposażenia oraz wyposażenia teleinformatycznego, a także stan prawny i techniczny budynku stanowiącego dotychczasową siedzibę Zespołu Prewencji.

⁷ Posterunki w: Miejscu Piastowym, Bratkówce, Krempnej, Gaci, Laszkach, Cmolasie, Wierzawicach, Markowej, Białobrzegach, Żolyni, Rakszawie.

⁸ L.dz.-E-383/48/17.

⁹ Pismo L.dz.EP-4000/18/4332/17 z dnia 9 lutego 2018 r.

¹⁰ 28 marca 2018 r. oraz 12 kwietnia 2018 r.

W dniu 24 lipca 2018 r. Komendant wystosował do Komendanta Głównego Policji pismo, w którym wskazał, że argumentem przemawiającym za utworzeniem posterunku jest stanowisko mieszkańców wyrażone w trakcie konsultacji społecznych oraz deklaracja władz gminy o partycypowaniu w kosztach remontu przyszłej siedziby posterunku. Ponadto po raz kolejny wskazał, że w gminie nie nastąpiło pogorszenie stanu bezpieczeństwa, a mieszkańcy nie mają utrudnionego kontaktu z Policją. Komendant poinformował także o szacunkowych kosztach, które w odniesieniu do zadań remontowych wyniosą około 200.000 zł, wyposażenia teleinformatycznego – 51.500 zł i sprzętu kwaterunkowego i biurowego – 24.660 zł. Zakończenie prac zaplanowano na IV kwartał 2019 r.

Komendant Główny Policji wyraził zgodę na kontynuowanie działań zmierzających do utworzenia posterunku¹¹.

Po zakończeniu prac remontowych Komendant zgłosił Komendantowi Głównemu Policji gotowość uruchomienia posterunku z dniem 1 grudnia 2019 r.¹²

(akta kontroli str. 11-112, 126, 147-149, 411-415)

1.1.4. Rozkazy organizacyjne w sprawie zmian organizacyjno-etatowych sporządzane przez właściwych komendantów miejskich/powiatowych analizowane były przez Wydział Kadr i Szkolenia pod względem zgodności z postanowieniami zarządzenia Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. *w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji*¹³ oraz wytycznych Nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r. *w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji*¹⁴ w zakresie prawidłowości nazewnictwa komórek, zapewnienia wymaganej liczby i rodzajów etatów.

Po akceptacji proponowanych zmian pracownik Zespołu ds. organizacyjno-etatowych i mobilizacyjnych Wydziału Kadr i Szkolenia nanosił adnotację o sprawdzeniu dokumentu. Następnie rozkaz przekazywany był do Wydziału Finansów i zatwierdzany przez Naczelnika – Głównego Księgowego, co odzwierciedlał jego podpis i zapis *potwierdzam możliwość wprowadzenia zmian w etacie*.

W KWP nie wprowadzono formalnych procedur postępowania w w/wym. zakresie.

(akta kontroli str. 4-13)

1.1.5. Komendant wystąpił pisemnie do Komendanta Głównego Policji o przydział 8 etatów dla posterunku w Orłach¹⁵ oraz 2 dla posterunku w Kamieniu¹⁶. W pozostałych przypadkach, w których w toku analizy stwierdzono konieczności przydziału etatów dla reaktywowanych/tworzonych posterunków, zwiększenie stanu etatowego następowało w toku uzgodnień komórek KWP i Komendy Głównej Policji. Komendant Główny Policji przekazał do KWP z rezerwy kadrowej łącznie 32 etaty dla 14 posterunków¹⁷. W uzasadnieniach zarządzeń organizacyjnych Komendant Główny Policji wskazywał dla jakich posterunków przeznaczone są dodatkowo włączane etaty. Ponadto w uzasadnieniach zarządzeń wydanych w latach 2017-2019 zapisano, że *zwiększenie limitu etatowego garnizonu jest następstwem dyspozycji wydanej przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji*,

¹¹ Pismo EP-6310/6060/18 z dnia 13 sierpnia 2018 r.

¹² Pismo L.dz. E-363/19 z dnia 21 października 2019 r.

¹³ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50 ze zm.

¹⁴ Dz. Urz. KGP z 2004 r. Nr 16, poz. 105 ze zm.

¹⁵ Wniosek L.dz. K-454/22 Komendanta z dnia 2 marca 2022 r.

¹⁶ Wniosek L.dz. K-1817/18 Komendanta z dnia 24 października 2018 r.

¹⁷ Po 1 etacie dla posterunków w Korczyni i Wiśniowej, 2 dla posterunków w Chorkówce, Kamieniu, Błazowej, Świlczy, Grębowie, Polańczyku, Baligródzie, Ulanowie, Krzeszowie, Tryńczy i Niebylcu oraz 8 dla posterunku w Orłach.

natomiast w uzasadnieniach zarządzeń wydanych w latach 2020-2022, że zwiększenie limitu etatowego garnizonu podkarpackiego podyktowane jest decyzją Komendanta Głównego Policji o kontynuacji rozpoczętego w 2016 r. długofalowego procesu odtwarzania posterunków Policji.

Komendant nie przekazywał do posterunków etatów z własnych zasobów. Poza wskazanymi wyżej etatami z rezerwy Komendanta Głównego Policji pozostałe etaty dla reaktywowanych posterunków pochodziły z przesunięć dokonywanych przez odpowiednich komendantów w ramach stanów etatowych komend powiatowych/miejskich.

(akta kontroli str. 175-288)

1.1.6. W odniesieniu do objętych szczegółową kontrolą posterunków w Chorkówce i Baligrodzie ustalono, że:

- Komendant Komisariatu w Dukli w związku z reaktywacją posterunku w Chorkówce opracował regulamin Komisariatu Policji¹⁸ uwzględniający wprowadzane zmiany organizacyjne i określający szczegółowo zadania posterunku. Regulamin został wydany w porozumieniu z Komendantem Miejskim Policji w Krośnie.
- w regulaminie organizacyjnym Komendy Powiatowej Policji w Lesku¹⁹ uwzględniono odtworzony posterunek w Baligrodzie określając jego zadania. Zmiany wprowadzono w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim Policji.

W obu powyższych przypadkach w procesie opiniowania projektów regulaminów nie wnoszono uwag.

(akta kontroli str. 289-316)

1.2. Zabezpieczenie logistyczno-finansowe tworzonych posterunków.

Opis stanu faktycznego

1.2.1. Komendant wyjaśnił, że nie dokonywano szacunku wzrostu wydatków osobowych dotyczących zmian kadrowych w związku z przenoszeniem policjantów do utworzonych/reaktywowanych posterunków (w tym na stanowiska „kierownik posterunku). Brak takich analiz wynikał z faktu, iż obsada kadrowa stanowisk w tych posterunkach była realizowana w ramach dotychczasowego stanu etatowego policjantów garnizonu podkarpackiego lub w wyniku zwiększenia ilości etatów przez dysponenta wyższego stopnia, który kalkulował koszty przekazywanych nowych etatów. Wzrost wynagrodzeń nie stanowi istotnego wydatku w strukturze funduszu wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 317)

1.2.2. Według stanu na dzień 1 lipca 2016 r. KWP dysponowała 261 etatami służby kryminalnej, natomiast na dzień 1 lipca 2023 r. ilość tych etatów wzrosła do 271, natomiast zatrudnienie w analogicznym okresie zmalało z 254 do 250 funkcjonariuszy. W przypadku służby prewencyjnej wielkości te kształtowały się odpowiednio: 234 i 227 oraz 230 i 212, a w służbie wspomagającej 70 i 73 oraz 66 i 70. We wszystkich analizowanych rodzajach służb występowały wakaty: na dzień 1 lipca 2023 r. w służbie kryminalnej 21, prewencji 14 i wspomagającej 3.

W odniesieniu do komend powiatowych i miejskich Policji łączna ilość etatów w służbie kryminalnej zmalała w powyższych okresach z 1.136 do 1.134, natomiast zatrudnienie z 1.082 do 1.045 funkcjonariuszy. W służbie prewencyjnej ilość etatów uległa zwiększeniu z 2.356 do 2.434, a zatrudnienie z 2.281 do 2.332. W służbie

¹⁸ L.dz. K-dp-4052/17 z 30 listopada 2017 r.

¹⁹ K-1826/2019 z 25 kwietnia 2019 r.

wspomagającej liczba etatów wzrosła z 39 do 42, a zatrudnienie z 37 do 40. Na dzień 1 lipca 2023 r. ilość wakatów w służbie kryminalnej wynosiła 89, prewencyjnej 102, a wspomagającej 2.

(akta kontroli str. 318)

1.2.3. KWP pozyskała 32 etaty dla reaktywowanych/utworzonych posterunków (zagadnienie przedstawione w pkt. 1.1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

W przypadku utworzonych posterunków w:

- Wadowicach Górnych - obsadę etatową zapewnił Komendant Powiatowy w ramach przesunięć etatowych Komendy Powiatowej w Mielcu. Do nowo utworzonego posterunku włączono 6 etatów policyjnych: 1 – kierownik posterunku, 1 – jednoosobowe stanowisko do spraw kryminalnych, 4 – zespół do spraw prewencji,
- Orlach – w PP utworzono i włączono 8 etatów pozyskanych z KGP: 1 -kierownik posterunku; 2 -zespół kryminalny, 5 - zespół prewencji.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2023 r. spośród 16 posterunków w 5 istniało 6 wakatów (w 4 posterunkach po 1, natomiast w jednym posterunku 2)²⁰. Zastępca Naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia wyjaśnił, iż stany osobowe w PP uzupełnione zostaną w najbliższym okresie.

(akta kontroli str. 175-187, 280-282, 319)

1.2.4. Komendant w odniesieniu do realizowanych zadań inwestycyjnych²¹ oszacował koszty robót budowlanych oraz wyposażenia obiektów w sprzęt z zakresu działania Wydziału Łączności i Informatyki, jak i Wydziału Zaopatrzenia. Założenia do programu inwestycyjnego uzgadniane były pomiędzy Wydziałem Inwestycji i Remontów a wydziałami wskazanymi powyżej.

Nieruchomości, w których zlokalizowano tworzone/reaktywowane posterunki, w 14 przypadkach użytkowane były uprzednio przez Policję (5 pozostawało w trwałym zarządzie Policji, pozostałe 11 znajdowało się w posiadaniu zależnym) jako zespoły bądź ogniwa prewencji (7), punkty przyjęć interesantów (4), zespół dzielnicowych (2), a także budynek z mieszkaniami służbowymi. W pozostałych 2 przypadkach jednostka Policji stała się posiadaczem zależnym nieruchomości pozyskanych od gmin dla potrzeb tworzonych posterunków.

W przypadku obiektów pozostających w trwałym zarządzie KWP²² posiadały one wyposażenie a ewentualne doposażenie w sprzęt realizowane było na podstawie wniosków kierowanych przez komendantów jednostek do danego wydziału logistycznego. Nie szacowano kosztów utrzymania obiektów, gdyż jak wyjaśnił I Zastępca Komendanta *koszty utrzymania analizowane były na bieżąco, wobec czego nie zaistniała potrzeba wykonania dodatkowych analiz w przedmiotowym zakresie.*

Obiekty pozostające w posiadaniu zależnym były w większości przypadków udostępniane przez samorządy wraz z wyposażeniem i podobnie jak opisano powyżej wymagały jedynie uzupełnienia wyposażenia. Jak wyjaśnił Komendant, analiza kosztów utrzymania nie była możliwa przed przekazaniem lokalu i ostatecznym ustaleniem warunków użytkowania.

Nakłady na zadania remontowe zrealizowanych w obiektach posterunków poniesione przez samorządy lokalne, wyniosły ogółem 1.144.259 zł²³, natomiast z budżetu Policji

²⁰ Posterunki w Korczyni, Świlczy, Grębowie, Wadowicach Górnych i Niebylcu.

²¹ Przebudowa i modernizacja posterunku Chorkówka – wartość kosztorysowa 728.188 zł, przebudowa i modernizacja posterunku Polańczyk – 572.217 zł, przebudowa i modernizacja posterunku Baligród, zmiana źródeł zasilania budynku w ciepło – 825.811 zł.

²² Posterunki w Chorkówce, Polańczyku, Baligrodzie, Wadowicach Górnych i Ulanowie.

²³ Kwota nie obejmuje 100% nakładów - nie wszystkie samorządy przekazały do KWP pełne dane.

47.060 zł (w posterunku w Ulanowie – 36.548 zł w latach 2017-2021 oraz w posterunku w Wadowicach Górnych – 10.512 zł w roku 2019)
(akta kontroli str. 4-13, 16, 18, 27-31)

1.2.5. Szczegółowej analizie poddano realizację 2 zadań inwestycyjnych – przebudowa i modernizacja posterunków Chorkówka i Baligród. Programy inwestycyjne sporządzone zostały w sposób rzetelny, zadania ujęto w planach inwestycyjnych KWP, zrealizowano i rozliczono. Inwestycje realizowane były ze środków *Programu modernizacji Policji 2017-2020*.

Dla posterunku Chorkówka wartość kosztorysowa inwestycji wyniosła 728.188 zł, faktycznie poniesione nakłady – 722.823,05 zł, z tego środki budżetu państwa – 698.323,05 zł oraz 24.500 zł - środki pozyskane od Gminy Chorkówka.

Dla posterunku Baligród wartość kosztorysowa inwestycji oszacowana została na kwotę 825.811 zł, faktycznie poniesione nakłady – 825.439,42 zł ze środków budżetowych.

(akta kontroli str. 320-343)

1.2.6. W okresie objętym kontrolą Komendant zawarł 5 porozumień z 3 samorządami²⁴ na dofinansowanie prac remontowych i kosztów zakupu wyposażenia w reaktywowanych/tworzonych posterunków. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 194.620 zł, a w kolejnych latach wynosiła: w 2017 r. – 8.000 zł, 2018 – 10.000 zł, 2019 – 172.620 zł i w 2021 – 4.000 zł

Ponadto Komendant zapewnił partycypowanie samorządów w remontach reaktywowanych posterunków, co przedstawiono w pkt. 1.2.4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Porozumienia nie obejmowały dofinansowania kosztów bieżącego funkcjonowania posterunków.

(akta kontroli str. 344-386)

1.2.7. W związku z utworzeniem nowego posterunku w Wadowicach Górnych nie dokonano analizy wzrostu nakładów finansowych i potrzeb rzeczowych związanych z utrzymaniem siedziby posterunku oraz zakupem usług i wyposażenia służbowego, gdyż jak wyjaśnił Komendant obiekt ten pozostawał w użytkowaniu Policji, natomiast w odniesieniu do posterunku w Orłach analiza taka nie była możliwa przed przekazaniem lokalu i ostatecznym ustaleniem warunków użytkowania.

Dla potrzeb niniejszej kontroli w KWP sporządzono analizę porównawczą kosztów utrzymania obiektów, w których zlokalizowano posterunki (porównano dane za rok przed uruchomieniem i za pierwszy rok funkcjonowania posterunków, analiza nie uwzględniała wzrostu cen mediów). Nie wystąpiły istotne różnice kosztów utrzymania. Komendant nie zwracał się do KGP o dodatkowe środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem posterunków.

Ze strony KPP nie wpływały wnioski o zakup sprzętu, materiałów i usług w wyniku utworzenia posterunków.

(akta kontroli str. 18, 27-31)

1.2.8. W celu zapewnienia standardów siedzib posterunków i ich wyposażenia, a także wymogów w zakresie wyposażenia policjantów poszczególne wydziały KWP doposażyły reaktywowane/tworzone posterunki zgodnie z zapotrzebowaniami właściwych komendantów miejskich i powiatowych. Wydział Inwestycji i Remontów zrealizował zakupy na kwotę łączną 8.073,29 zł, Wydział Łączności i Informatyki –

²⁴ 2 porozumienia z gminą Grębów na łącznie 16.000 zł, 1 z gminą Wadowice Górne na 172.620 zł oraz 2 z gminą Ulanów na łącznie 6.000 zł.

19.436 zł, a Wydział Zaopatrzenia – 69.840,80 zł. Łączna wartość wyposażenia wyniosła 97.350,09 zł.

Komendant wyjaśnił, że zarówno Wydział Łączności i Informatyki, jak i Wydział Zaopatrzenia w zakresie swej właściwości nie stwierdziły w tworzonych/reaktywowanych posterunkach braków wyposażenia, w okresie od ich uruchomienia do dnia 30 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 4-13, 21, 387-395)

Komendant nie zapewnił wymaganego standardu wyposażenia posterunków w Chorkówce i Baligrodzie.

W kontrolach prowadzonych w Komendzie Miejskiej Policji w Krośnie oraz Komendzie Powiatowej Policji w Lesku ustalono, iż w posterunkach odpowiednio: w Chorkówce i Baligrodzie na dzień 30 czerwca 2023 r. występowały braki elementów wyposażenia (według obowiązującej od 8 maja 2023 r. tabeli wyposażenia należnego sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego opracowanej przez KWP na podstawie § 3 ust. 2 pkt 2 zarządzenia nr 27 KGP z dnia 16 kwietnia 2019 r. *w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania*²⁵) w postaci:

- w posterunku w Chorkówce – jednego terminala mobilnego, jednego komputera stacjonarnego i dwóch komputerów przenośnych oraz jednego radiotelefonu noszonego,
- w posterunku w Baligrodzie - jednego komputera stacjonarnego i jednego komputera przenośnego oraz jednego radiotelefonu noszonego.

(akta kontroli str. 396-397)

W przypadku posterunku w Baligrodzie ustalono, że pokój przyjęć interesantów nie był wyposażony w urządzenia łączności telefonicznej, nie posiadał kamery monitoringu oraz nie miał bezpośredniego połączenia alarmowego z służbą dyżurną (brak tzw. przycisku alarmowego), co było wymagane postanowieniami pkt 4.1.3. załącznika do Wytycznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. *w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*²⁶.

(akta kontroli str. 398)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. braki w wyposażeniu w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny (według normatywów określonych w obowiązującej od 8 maja 2023 r. tabeli wyposażenia opracowanej przez KWP) w posterunkach w Chorkówce i Baligrodzie.

Komendant wyjaśnił, że wykazane w tabelach ilości sprzętu są wartościami docelowymi. Rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a określonym w wyżej powołanych tabelach wynikają ze specyfiki i charakteru pracy policjantów posterunków. Policjanci pełniąc służbę w systemie zmianowym mają dostęp do samodzielnych stanowisk komputerowych przez utworzenie indywidualnych kont użytkownika na jednym komputerze. Radiotelefony przydzielane są natomiast funkcjonariuszom pełniącym służbę patrolową. W posterunku w Chorkówce znajduje się 1 terminal mobilny, ponieważ na wyposażeniu posterunku jest jeden samochód. Według Komendanta występujące braki w wyposażeniu posterunków nie mają

²⁵ Dz.Urz. KGP poz. 66 ze zm.

²⁶ niepublikowane

negatywnego wpływu na pracę jednostek i nie należy traktować ich jako wpływające negatywnie na realizację zadań służbowych policjantów. Aktualny stan wyposażenia pozwala na efektywne wykorzystanie sprzętu łączności i informatyki będącego na wyposażeniu posterunków.

(akta kontroli str. 396-397)

2. brak w pokoju przyjęć interesantów posterunku w Baligrodzie wyposażenia z zakresu monitoringu i systemu przyzywowego określonego w wytycznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. w *sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*.

Komendant wyjaśnił, że posterunek w Baligrodzie nie jest czynny całodobowo i nie posiada stałej służby dyżurnej. Zlokalizowany na parterze budynku pokój przyjęć interesanta przewidziany był do przyjęcia osób niepełnosprawnych. Ze względu na brak stałej służby dyżurnej montaż instalacji monitoringu i przyzywowej w tym pomieszczeniu był nieuzasadniony (instalacja wymaga połączenia z pokojem służby dyżurnej by umożliwić reakcję policjanta dyżurnego). Brak w pomieszczeniu telefonu stacjonarnego wynikał z założenia, że będzie on używany sporadycznie. W razie konieczności istnieje możliwość łączności z wykorzystaniem telefonów komórkowych.

(akta kontroli str. 398)

W ocenie NIK wyjaśnienia Komendanta nie zasługują na uwzględnienie. Stany wyposażenia winne być przestrzegane zgodnie z zapisami w wyżej wymienionych unormowaniach. Brak jest podstaw do akceptowania odstępstw w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant każdorazowo dokonywał oceny zasadności utworzenia/reaktywacji posterunków, analizował niezbędne nakłady finansowe i potrzeby etatowe, pozyskiwał środki zewnętrzne na realizację zadań. W swoich działaniach Komendant ściśle współpracował z KGP. NIK krytycznie ocenia stwierdzone braki w analizie stanu bezpieczeństwa sporządzonej dla reaktywowanego posterunku w Chorkówce przez Komendanta Miejskiego Policji w Krośnie. Komendant nie zapewnił wymaganego standardu wyposażenia posterunków w Chorkówce i Baligrodzie.

OBSZAR

2. Nadzór Komendanta Wojewódzkiego Policji nad funkcjonowaniem posterunków i Komend Powiatowych Policji.

Opis stanu faktycznego

2.1. W podkarpackim garnizonie Policji sporządzane były corocznie analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w odniesieniu do obszaru województwa, jak i poszczególnych powiatów, dostępne na stronie internetowej BIP Policji. Analizy przedstawiane były władzom samorządowym i omawiane na odprawach rocznych. Ponadto w cyklach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych sporządzane były sprawozdania z realizacji zadań służbowych (osiąganych wskaźników) służące do bieżącego monitorowania i oceny pracy poszczególnych jednostek Policji. Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Prewencji dane te na co dzień analizowane są i wykorzystywane podczas narad i odpraw służbowych. Wydział Wywiadu Kryminalnego KWP opracowywał comiesięczny Biuletyn Informacyjny zawierający dane o przestępczości, postępowaniach przygotowawczych prowadzonych przez Komendy Miejskie/Powiatowe Policji oraz wydziały KWP.

Wydział Prewencji przygotowywał okresowe zestawienia w zakresie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, comiesięcznie zestawienia dot. realizacji miernika nr 8 *bezwzględna liczba policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej* na terenie działania każdej Komendy Miejskiej/Powiatowej Policji oraz monitorował miernik nr 9 *czas służby dzielnicowych w obchodzie*.

W przypadku stwierdzenia niewłaściwej lub niewystarczającej realizacji zadań nałożonych na poszczególne Komendy Miejskie/Powiatowe Policji kierowane były do właściwych komendantów polecenia naprawcze.

W roku 2021 Komendant wystosował do podległych komend 17 takich poleceń, w roku 2022 – 36, natomiast w I półroczu roku 2023 – 14. Polecenia te dotyczyły nieprawidłowości w funkcjonowaniu Komend Miejskich/Powiatowych, ale nie konkretnych posterunków.

(akta kontroli str. 390-395, 399-402, 404-405)

2.2. Powyższe sprawozdania generowane były za pomocą wykorzystywanych w Policji systemów informatycznych i baz danych: Krajowego Systemu Informacji Policji (KSIP), Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD), Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji SESPol. Dane generowane były z bazy KSIP za pośrednictwem aplikacji System Analityczny.

Aplikacja ta pozwala na wygenerowanie powyższych danych na obszarze Komend Miejskich/Powiatowych, Komisariatów/Posterunków. Nie dokonywano analiz dotyczących funkcjonowania posterunków. Komendant wyjaśnił, że nie zachodziła potrzeba gromadzenia na poziomie KWP danych systemowych w zakresie funkcjonowania poszczególnych posterunków.

(akta kontroli str. 403)

2.3. W okresie objętym kontrolą do KWP nie wpłynęły skargi bądź wnioski dotyczące funkcjonowania posterunków.

(akta kontroli str.)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant sprawował nadzór na podległymi jednostkami organizacyjnymi. Wykorzystywał w tym celu dostępne narzędzia informatyczne pozwalające na agregowanie danych i uzyskiwanie żądanych informacji. Monitorował osiągnięte rezultaty pracy i mierniki zadań oraz interweniował w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w odniesieniu do Komend Powiatowych/Miejskich. Nie kierował poleceń naprawczych w zakresie działania posterunków.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. zapewnić wyposażenie pokoju przyjęć interesantów w posterunku w Baligrodzie w niezbędny sprzęt monitoringu i przyzywowy określony postanowieniami pkt 4.1.3. załącznika do Wytocznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. w *sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*.
2. uzupełnić braki wyposażenia w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny w posterunkach w Chorkówce i Baligrodzie do stanów określonych w tabeli

wyposażenia należnego sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego opracowanej przez KWP na podstawie § 3 ust. 2 pkt 2 zarządzenia nr 27 KGP z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 22 września 2023 r.

Kontroler
Wojciech Ostrowski
główny specjalista k.p.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/-/